

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția. Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiin pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiin, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Examenenele.

☞ După împărțirea usitată la noi în metropolie și preste tot în țara noastră, anul scolar se apropie de sfârșit pentru toate institutele de învățământ, câte există și de cari o țără pornită spre progres are lipsă. În deosebi se termină mai iute anul scolar la școlile populare, unde mai ales lucrul câmpului începe a reținea pe elevii obligați dela cercetarea regulată a ôrelor de prelegere. Dispozițiunile legii încă prescriu pentru acest soi de școle ca timp de instrucțiune numai 8 luni; iar restul de 4 luni se pôte împărți în ferii după cum reclamă referințele locale ale populațiunii, în mijlocul căreia funcționează școla.

Pe lângă toate greutățile traiului zilnic și pe lângă toate jertfele, ce trebuie să le facem pentru progresul nostru pe cele mai diferite terene, ni-a succed nouă Românilor din Ungaria a înființa un număr considerabil de școle confesionale, unde însușirile spirituale ale odraslelor poporului român află o dezvoltare și cultivare normală și în limba maternă, unicul mijloc eficace pentru cultivarea maselor unui popor.

Numai cei ce stau în fruntea acestor școle și conduc destinele lor cunosc imensele greutăți, cu cari acele școle s'au întemeiat și cu cari se susțin, ca se corespundă cerințelor legii, să fie foculare pentru luminarea poporului, remas îndărăptul celorlalte popore conlocuitoare, și se țină pas cu școlile altor popore din țără și preste tot cu progresul învățământului pedagogic.

Cum vor fi școlile noastre și învățătorii lor, așa va fi tinerimea noastră; și cum va fi tinerimea: așa va fi poporul nostru de mâne. În urmare nu pôte fi instituțiune, care se reclame mai mult atențiunea tuturor, căroră le zace la inimă progresul poporului, ca și școla confesională.

Zi de zi avem casuri, că și celelalte confesiuni din țără și chiar și re-

formații țin morțiș la școlile lor, și — cunoscând referințele generale și dezvoltarea socială a publicului dela noi — le declară, de școle, cari dau generațiunilor viitoare o creștere mai potrivită decât școlile fără caracter confesional, adevă de stat.

Cu atât mai mare interes trebuie se ne lege pe noi de școlile noastre, căci în ele căutăm totodată și focarele culturii naționale, dezvoltate în cadrele tradițiunilor de 2 milenii.

Indoită datorință se impune deci și consistoriilor noastre, ca — în sfera ocupațiunilor — se pue un deosebit pond pe afacerile scolare. Cine a urmărit activitatea consistoriului archidiecean, pe acest teren, acela a putut cu satisfacție constata, că cauza scolară zace la inima tuturor membrilor săi în frunte cu supremul inspector al școlilor, arhiepiscopul-metropolit. În deosebi în anii din urmă s'a observat o mișcare vie în această privință în totă archidieceasa.

Pe lângă zilnicile ordine și instrucțiuni s'au pus la cale conferențele învățătoresci, cari s'au și ținut cu succese multumitoare în doi ani consecutivi; ér în anul acesta s'a pus la cale și mult dorita cercetare a tuturor școlilor din partea comisarilor exmiși din centru. Aceștia vor avé să iese privire în cele mai amănunțite daraveri scolare, să observe toate defectele, întrelăsările; să constate cauzele adevăratelor stagnări și prezentând situațiunea în lumină adevărată, să deie indiciile necesare pentru sanarea relelor și darea avântului cuvenit. În special va fi folosită această cercetare în locurile, unde organele — pe lângă toate stăruințele imediate — nu și fac datorința, păcătind astfel față de creșterea unor generațiuni întregi. Spre a puté sana relele trebuie firesce concentrate afacerile scolare în mână de ômeni probați, pricepuți în acest ram și cu inimă pentru viitorul poporului și al bisericei. Referenții scolare ai consistoriilor noastre trebuie să fie aleși totdeauna dintre pute-

rile cele mai bune, ce le are biserica, căci mult va atârna progresul general dela priceperea, cu care vor sci conduce resortul încredințat lor. Acésta se cere cu atât mai vârtos, cu cât după experiențele ce le avem, este considerabil numărul acelor învățători, cari nu și îndeplinesc datorințele împreunate cu oficiul lor. Ni s'au descoperit casuri, că cu lunile întregi învățătorul nu a ținut prelegeri, deși salariul minimal s'a regulat înainte de aducerea legii din 1893. Asemenea casuri pôte că au încetat acum, dară totuși o împintinare spre conștientositate este de dorit, mai ales, că acum nu se pot plânge nici învățătorii asupra salariului, căci — deși nu-i de invidiat, — totuși e mai mulțumitor ca în trecut.

Examenenele dela finea anului încă sunt un bun control pentru a ne puté convinge despre isprăvile făcute în decursul anului; deci se impune tuturor factorilor, ce se interesează de cultura poporului, a da atențiunea cuvenită acestor examene. Acésta datorință o au și părinții elevilor, cari — de sigur — doresc mai mult înaintarea în toate cele bune a copiilor lor.

Veneratul consistoriu archidiecean a defipt în anul trecut ca temă pentru conferențele învățătoresci chestiunea examenelor în școlile populare și în acele întruniri s'a desbătut afacerea amănunțit, scoțindu-se la ivelă toate momentele, ce trebuiesc observate ori evitate cu ocaziunea examenelor. Unii comisari și învățători au pregătit și lucrări basate pe rezultatele actuale ale sciinței pedagogice asupra acestei întrebări, cari cuprind lucruri instructive atât pentru învățători cât și pentru cei ce se interesează de școlă.

Noi am publicat la timpul seu decursul și debaterile acelor conferențe și chiar și unele lucrări. A le repeși din acest incident deci nu aflăm de lipsă. Regretăm numai, că în anul 1899 nu s'au scos, ca și în 1898, în broșură separată lucrările ultimelor conferențe, cari — de sigur — ar fi putut

contribui mult în special la generalizarea adevăratelor prescripte pedagogice, a căror necunoscință aduce pe învățători adeseori în conflict cu publicul și cu părinții mai ales cu ocaziunea examenelor.

Am dorit prin aceste rënduri a atrage binevoitoarea luare aminte a înțelighinței noastre asupra esamenelor, îndemnându-o a le cerceta, a ridica importanța lor, și prin acésta a înflința fie și indirect pe toți factorii întru îndeplinirea promptă a obligămintelor impuse de cultura neamului și a fiilor bisericei, căreia datorim atât de mult.

Monarchul și delegații Cehi.

La cerclul de Mercuri s'era Majestatea Sa a convorbit între alții și cu delegatul ceh Dr. Pacak, reprobând prin cuvinte dojenitoare obstrucțiunea partidului ceh-tinăr. Delegatul Dr. Pacak respunse, că „vina încordatelor raporturi nu cehii o pörtă. Majestatea Văstră știe, că noi am fost împinși în acésta situațiune. Am indicat guvernului calea pentru a eși din acésta situațiune. Noi dorim pacea cu conlocuitorii nostri germani, dar și pretindem, să ni se restituie dreptul nostru detras“.

Monarchul condamná ținuta dușmănosă a Cehilor tineri în delegațiuni, la ce delegatul ceh replică, că ținuta lor a fost impusă prin motive politice externe și interne. Nu există o singură națiune pe fața pământului, care să fie suferit o atare nedreptate, ca ei.

Monarchul clătină capul în semn negativ. Delegatul ceh: Pe lângă tot respectul față de înălțimea coronei trebuie să persist în aceste cuvinte. Ministrul de externe a vorbit într'un ton neobicinuit în delegațiuni.

La cuvintele M. Sale, că proiectele de lege pentru limbi sunt depuse în dietă și așteptă spre a fi rezolvite, respunse Dr. Pacak, că Cehii nu vor putea primi acele legi deoarece ele vor produce o agitație enormă în popor. Rôgă pe M. Sa să nu aplice §-ul 14 pentru întroducerea lor, căci s'ar declara o luptă în permanență.

FOIȚA

Scrisori către eleve.*)

Scrisoarea X.

Iubita mea Gabriela!

Precum rôua răcorește florile ofilite de arșița sórelui, le dă viață nouă și le înveselește, astfel s'a înveselit sufletul meu cetind frumoasa ta scrisoare.

Pentru un învățător sau învățătoare nu pôte fi mai mare bucurie, mai mare fericire, decât atunci, când vede, că învățăturile predate elevilor au prins rădăcină; când vede fructul ostenelelor sale scâldate în razele curate a recunoștinței, căci recunoștința numai în inimi nobile resare și se desvôltă, deodată cu alte însușiri frumoase și înălțătoare, cari ridică sufletul celor ce le posedă, preste cei lipsiți de ele.

Intreg cuprinsul epistolei tale e plin de frumseță sufletească. Fiecare șir, fiecare cuvântel me convinge din nou, că scumpa mea Gabriela e conșcie de datorința sa, și chiar pentru aceea, despre împlinirea datorinței îmi scrie mai mult. Cu sinceritatea unei copilite

bune, tu alergi la mine și-mi ceri părerea în acest punct, iar eu cu adevărată dragoste mă grăbesc a-ți răspunde, dar mai întâi voi lua câteva șire din scrisoarea ta, ca astfel răspunsul cu atâtă se fie mai lămurit.

Intre altele tu îmi scrii: „... De multe ori m'am gândit asupra cuvântului: datorință, și cu cât me gândesc mai mult, cu atât mai limpede vîd, căte datorințe are omul în viața sa, dar totodată me și înfior, vîzînd, căte de puțini ômeni știu și vreau să-și împlinescă datorința.“

„În școlă vi se arată direcțiunea către perfecțiune; ați învățat a deosebi binele de rău, frumosul de urît, de aici încolo fiecare elevă are datorința a se educa singură mai departe.“

„Cuvintele aceste ni-le spuneți D-Văstră așa adeseori! — Eu le-am scris în inima mea și mi-am propus se lucru din toate puterile mele, ca totdeauna se-mi împlinesc datorința, dar Vă rog, — fôrte frumos Vă rog a-mi scrie, când pôte zice cineva liniștit: Mi-am împlinit datorința?“...

Iubita mea, datorința se începe deodată cu priceperea unui om! Prima datorință a unui copil este: se asculte de părinți, să-i onoreze; mai târziu vine datorința față de învățători, sau binefăcători cari adeseori înlocuiesc părinții, și lângă aceste și datorința

față de aprópele nostru, iar de aici începînd, datorințele se tot sporesc.

O copilă bună se silește se facă bucurie părinților; în școlă ascultă sfaturile înțelepte și învățăturile cele bune; lecțiile primite le învață și pregătește în ordine; pe învățători îi respectă, ca pe cei mai mari binefăcători, iar cu conșcolărițele trăește bine, e bună, e ertătoare, și complasantă, o astfel de elevă, pôte zice ori când liniștită: „Mi-am împlinit datorința!“

Și trece vremea. Anii se duc unul după altul rostogolindu-se în nesfârșita vecinicie, mica elevă de odinioară e fată mare. Acum datorința încă e mai mare. Datorința față de neam, lege și națiune se ivește într'o formă hotărîtă, și cere luare aminte.

Limba care o vorbește ea, e hulită de mulți, legea și obiceiurile asemenea; streini îi fac curte, și cătă fericire îi făgăduiesc numai să se lapede de neamul ei, atunci datorința se ivește, copila alungă dela sine dorul de-a fi fericită cu un străin, mai preferă a rămănea singură și părăsită decât să-și părăsească limba, legea și națiunea pe care atât de ferbinte le iubește.

În conducerea economii, în acésta frumoasă artă ea simte plăcere. Lucru nu o sperie, cu servitori e bună, are ordine pe tot locul și e orătătoare.

La petreceri se pörtă cu demnitatea cuvenită unei fete mari. E complasantă cu toți, e veselă, e dragălașă, dar în tot minutul are bunăcuviința înaintea ochilor, și cuvîntul lui Dumnezeu în inimă.

Oglinda'i spune că e frumoasă, dar vanitatea zice că ar putea fi și mai frumoasă dacă ar folosi vâpsele și haine pompoze, — atunci datorința o sfătuiește se rămână cum se cuvine unei copile bine crescute, și ea ascultă. Învinge isпита vanității, renunță de găteli, și rămâne modestă.

Unele dintre cunoscute o învidiază iar căte odată o chiar supără cu vorbe rele, — dar ea nu și perde cumpătul, rămâne liniștită și când pôte, le răsplătește răul cu bine — acésta copilă pôte zice: „Mi-am împlinit datorința“.

Într'o zi alésă de Dumnezeu copila e soție fericită și cu acésta vin cele mai sfinte datorințe: datorința soției credincioase, și datorința mamei.

Dar iat'o și aici la locul ei! Ea e conșcie de datorință, și astfel fericirea nu o părăsește.

În jurul ei e liniște și ordine; cu blândețea ei obicinuită alungă norii grijilor de pe fruntea bărbatului, și cu seninătatea sufletului ei curat îl face se simtă fericirea adevărată.

*) Vezi Nrul 36 a. c. al „Telegr. Român“.

Visitațiune canonică.

Săliște, 19 Maiu, 1900.

Poporul român de pe frumosele plaiuri și câmpii ale patriei noastre a privit din timpurile cele mai vechi în capii bisericești pe adevărații conducători ai sei. Așa a fost în trecut și așa trebuie să fie și în viitor, deoarece biserica ne-a fost, este și va fi scutul cel mai puternic al existenței noastre naționale.

Acăsta o au știut și o știu foarte bine și adversarii nostri, și pentru aceea s'au folosit de toate armele posibile, pentru a instrăina poporul de către acești conducători, și prin acăsta de a-l rupe dela biserica sa, ca astfel mai ușor și mai îngrabă să-l ducă spre declinul existenței sale.

Zădarnice au fost însă până acum toate aceste ale lor svêrcoliri și zădarnice vor fi ele și de aici înainte deși ca gregari de nou înrolați durere sunt fii de ai poporului nostru. Numărul acestora e însă mic de tot, — e numai zăpărștea neamului nostru. Ori cât de furioasă ar fi acăsta „grupă“, va fi mai curând sau mai târziu spulberată de țaria și sfințenia armelor cu cari se luptă capii bisericești, căci armele lor sunt armele cinstei, păcei și dragostei. Acestea trebuie să fie învingătoare!

Prilegiuri foarte bune, de a-și arăta poporul nu numai simțimentele sale de alipire către biserică, ci și de a-și întări acăsta alipire sunt fără îndoială prezentarea capilor nostri bisericești în mijlocul poporului, ceea ce se poate face prin așa numitele visitațiuni canonice.

Deși la poporul nostru în general, și special la poporul din „Mărginime“ o slăbire sau micșorare a acestui simț nu se poate observa, totuși Eminentia Sa I. P. S. Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan *Metianu* și începe visitațiunile canonice din est an cu comuna noastră Săliște.

O zi foarte norocoasă s'a ales Eminentia Sa pentru acest scop anume Sărbătorea Constantin și Elena care e chramul școlii noastre.

Comuna bisericească s'a și pregătit să facă înaltului prelat o primire din cele mai frumoase, dovedind prin acăsta prin semne vedite ținerea cu țarie și alipirea la biserică.

Buna rânduială și podoba celor trei biserici și a școlii în serviciul căreia sunt angajate deosebi puteri didactice, numărul frumos al celorlalte instituțiuni de cultură și binefacere sunt monumentele trecutului și ale prezentului, iar manifestațiunea de iubire, cinste și respect, ce se va desfășura față de

Trăește pentru copiii ei iubiți, pe care îi crește și grijește ca pe lumina ochilor. Bărbatul nici când nu i-a spus vr'un neadevăr, și totdeauna a condamnat pe acele femei, cari nu-și știu prețui bărbatului, și pe acele cari și lasă copiii pe mâini străine. O astfel de soție, o astfel de mamă poate zice ori-când liniștită: „Mi-am împlinit datoria!“

Precum vezi dragă, datorința are fie care om, și încă ce multe. Avem datorințe de creștin: datorință față de biserică, față de neam, de limba și portul nostru; avem dorințe față de patrie, societate și față de omenimea întreagă. Datorință au copiii către părinți, și părinții față de copii, cei tineri au datorința se respecteze pe bătrâni, iar bătrânii au datorința să se poarte totdeauna așa, ca se merite respectul și stima cuvenită bătrânețelor.

Nu-ți lua exemplu dela oameni de aceia, cari nu-și împlinesc datorința, ci pe aceia urmărește-i cu atențiune, și vei vedea, că ne-împlinirea datorinței pe ori-care teren, în tot locul aduce ruina morală și materială.

Tu, iubita mea, ai voința tare de a-ți împlini datorința în tot locul, lângă acăsta ia-ți conducător: adevărul, blândețea și bunăcuviința, ăr câtă vreme vei fi condusă de aceste, în tot minutul vei pute zice liniștită: „Mi-am împlinit datoria!“

Maria Cioban.

Eminentia Sa, vor fi garanța viitorului despre alipirea credincioșilor din acăsta comună către biserică și Capul ei.

Pentru acăsta și festivă s'a statorit următorul program.

Eminentia Sa, va fi întâmpinat la „hula Săcelului“ de un banderiu numărând condus de dl cand. de prof. Iacob Steflea. În Săcel va fi bineventat de d-l adm. protopopesc în numele tractului și de d-l prim-pretor Petru Drăgits în numele cercului administrativ.

Însoțit apoi de banderiu și suită va intra pe la orele 8 a. m. în Săliște unde la „podul cel mare“ va fi bineventat în numele comunei bisericești de către dl Dr. Nicolau Comșa și apoi condus la locuință.

La orele 9 se va celebra serviciul divin la care va pontifica Eminentia Sa.

La orele 11 se va face procesiune în curtea școlii, unde se va face sfințirea apei, pomenirea fericitilor donatori ai școlii și stropirea cu apă.

La 2 ore se va servi în sala festivă a școlii un „prânz festiv“, la carele pot lua parte 120 persoane.

La reîntorcerea Eminentiei Sale la Sibiu, 6 ore p. m., întreg poporul îl va conduce până în capătul comunei.

Nu numai locuitorii comunei Săliște, ci și locuitorii comunelor vecine se află într-o mișcare vie și dornici de a fi împărtașiți de binecuvântarea arhierescă.

Mângăierea sufletescă și fericirea ce se procură credincioșilor din acăsta comună prin venirea Eminentiei Sale, fie răsplătită de Atotputernicul cu încă mulți și fericți ani de viață pentru Eminentia Sa!

dam.

Revistă internă

(Cualificația notarilor) În ședința de Luni a dietei a prezentat șeful cabinetului Széll, ca conducător al ministerului de interne, un proiect de lege intitulat „Despre cursurile de învățământ administrative comunale“, cu care voește ministrul de interne Széll să începă reforma administrativă.

Cursurile contemplate se vor deschide în 1 Septembrie și pot fi cercetate din partea absolvenților de 8 clase gimnaziale sau reale sau de alte școli de acelaș rang, cari au practisat cel puțin un an în cancelaria vr'unui notar comunal.

Astfel de cursuri se vor înființa deocamdată în capitală și în 7 orașe din țară și durază câte un an. Ca puteri didactice vor fi aplicați oficanți mai înalți din administrație, advocați și alți bărbați de specialitate. De regulă se va încasa dela ascultători și un didactru, de care cei mai săraci vor fi probabil dispensați. La finea anului școlar candidații depun un examen de stat administrativ și pentru cazul reușitei se provăd cu un atestat de capacitate, valabil pentru întreaga țară. Numărul, centrele și celelalte amănunte ale acestor cursuri de învățământ legea le conrede sferei de acțiune a ministerului de interne, deoarece numai după trecerea câtorva ani va fi posibilă o determinare legislativă a acestora, după ce adecă viața practică va arăta toate schimbările reclamate în acăsta privință.

În viitor vor putea fi aplicați de notari comunali sau cercuali numai aceia, cari au depus cu succes examenul de stat amintit. Dar pentru a asigura frecuența acestor cursuri și pentru a nu scurta în drepturile lor pe notarii în funcțiune, vor fi primiți în proximități trei ani și absolvenți de 6 clase medii cari posed praxă de un an ca scriitori notariali. Cualificația notarilor actuali, până acum cu valoare numai pentru câte un comitat, legea o estinde asupra întregii țări. Doctorii în drepturi sau cei cu esamen de stat juridic sunt admiși la examenul de stat administrativ și fără absolvarea cursului de învățământ sus menționat, în cazul când dovedesc că au făcut praxă de un an în o cancelarie notarială și că diploma de advocat și examenul de jude îi cualifică și pentru postul de notari comunali sau cercuali.

(Deputațiunea bosniacă). E știut că de câteva săptămâni a sosit în Budapesta o deputațiune numerosă de mohamedani din Bosnia și Herțegovina pentru a se plânge în audiență la Majestatea Sa despre păsurile, câte au să le îndure din partea administrației de acolo.

Până astăzi li s'a refuzat acordarea audienței și astfel o parte a deputațiunii a plecat, rămânând numai 12 inși, cari precum au declarat nu se vor duce acasă până ce nu vor fi primiți de Monarchul și plângerile lor nu vor fi ascultate. Dacă e vorba sunt decizi să stee și un an în Pesta, deoarece se tem, că dacă s'ar întorce acasă, ar fi expuși terorismului autorităților austriace.

Din descoperirile făcute corespondenților de ziare din Bpesta reiese, că deputațiunea a prezentat încă în 14 Octobrie a. tr. o petiție către guvernatorul provinciilor ocupate, Kállay Beniamin, pentru a li se înființa școle confesionale mohamedane în numărul recerut, dar fără rezultat de aceea s'au prezentat cu un memorandum în 13 Mai a. c. în cancelaria cabinetului în scopul primirii în audiență la Majestatea Sa. N'au fost primiți, deci s'au dus la Kállay, care i-a întrebat, ce caută la Majestatea Sa? și le-a spus că le va răspunde, dacă vor fi primiți sau nu.

Cea mai gravă plângere a mohamedanilor e că jesusii fac mare propagandă pentru convertirea acelor la catolicism și botezarea forțată. Deputații însă un cas în care omenii episcopului catolic din Mostar au răpit o fată mohamedană dela părinți și au dus-o în Dalmația într-o mănăstire, unde au botezat-o. Toate reclamele părinților au fost zadarnice. În alt loc au voit să ducă doi copii să-i boteze dar au fost împedecați din bună vreme.

Cei 560.000 mohamedani din Bosnia și Herțegovina și-au stabilit prin conducătorii lor un statut de organizare, dar acesta nu numai n'a fost aprobat, ci inițiatorii și subscriitorii sub titlul de agitatori au fost luați la gônă, întemnițați și vexați în tot chipul. Cei ce îmbrăcau vr'un post mai însemnat au fost depuși și substituiți prin oameni neapți, cari stau la discrețiunea autorităților.

Precum se anunță, deputațiunea a voit să încerce, ca prin ministrul president Széll să capete audiență înaintea Tronului, dar ministrul Széll n'a voit să primască pe deputați cu o astfel de propunere.

Încă odată: „Pro veritate“.

Față de cele ce a replicat dl Preda la răspunsul meu din numărul 54 al „Telegr. Rom.“ din a. c. țin să mai observ numai următoarele:

Scopul răspunsului meu a fost ca să resping învinuirea, pe care a ridicat-o dl Preda în numărul 52. al „Telegr. Rom.“ față de comisiunea financiară sinodală precum și ca să îl desavuez în privința intențiilor, pe cari mi le-a atribuit mie.

Acest scop mi l'am ajuns în măsură deplină. Dl Preda însuși o recunoște acăsta prin tăcerea sa.

Acum că sinodul archidieceșan încât s'a conformat după afirmativele vederi ale dlui Preda și încât nu, acăsta a fost și este o cestiune deschisă, pe care eu în răspunsul meu o am considerat de un lucru secundar. Individual mi-am spus părerea. Dl Preda afirmă din nou „pe basa actelor“ dar fără să producă vr'o dovadă specială, că sinodul totuși s'ar fi conformat vederilor sale.

După acestea ar urma ca să producem dovezile. Eu aflu însă de una parte că totă tréba nu este destul de importantă ca să se discute și mai departe în ziaristică; eară de altă parte că o continuare a discuției, în special prin producerea diferitelor dovezi, ar pute degenera.

Din aceste motive, chiar și cu risicul, ca afirmațiunile dlui Preda să fie ici colea crezute, eu mă rețin dela producerea dovezilor.

Astfel din partea mea consider incidentul încheiat.

Sibiu, în 1 Iunie n. 1900.

Dr. Nicolau Vecerde.

Lămuriri.

(Încheiere.)

Despre greutățile, cu cari au să se lupte colegii nostri în provinciile ocupate și prin Novibazar, — cunoscute foarte bine scriitorului acestor știri din propria-i esperință, — unde în lipsa căilor ferate au să-și facă visitațiunile canonice, cari durază câte 3—4 săptămâni, minimum de patru ori pe an, vara și erna și partea cea mai mare cu poșta militară (trăsură simplă) seu călare, și nu odată chiar și „per pedes Apostolorum“, câte o cale de 2—3 zile dela o stațiune militară până la ceealtă, preste munți înalți, prin locuri stâncoase, preste rîpe și pe lângă abisuri amețitoare, pe vreme bună și în bătaie de vînturi, de ploii și de ninsoari, nici nu mai amintesc. Acelora însă, cari au avut parte de aceste călătorii, le vor rămânea în vie memorie visitațiunile canonice de prin Bosnia, Herțegovina și Novibazar cât or fi și or trăi.

În ceea ce privește înființarea de biblioteci în casarme, suntem și noi pe deplin de acord cu onorata redacțiune. Avem speranță, că cu timpul se va satisface și acestui postulat, de vreme-ce necesitatea înființării de biblioteci pentru ostașii de rînd e recunoscută în cercurile militare. În spitaturi, precum și pe la aresturile militare există deja ici-colea câte o bibliotecă, dar încă foarte modestă.

Dorinței onoratei redacțiuni, că feciorii „se aibă școlă în limba lor“, se satisface și în presente după posibilitate, căci instruirea teoretică se efectuează aievea în limba feciorilor, unde limba acăsta e limba regimentului (Regiments-Sprache), fiind oficerii, cari nu posed limba acăsta, constrinși, sub pedepsa preterării, în restimp de trei ani a și-o însuși în măsură suficientă.

Asemenea aprobăm din cuvînt în cuvînt ceea-ce s'a aflat de bine a se accentua în articolul din cestiune, în care se mai zice între altele: nu ne putem mulțumi, ca pentru un întreg corp de armată să avem un singur preot ori doi, ci cel puțin în fiecare garnisônă să avem câte un preot, căci numai în chipul acesta s'ar pute obține rezultatele dorite în ceea-ce privește educația ostașului în spirit religios-moral și național.

Prin dispozițiunea comandai corpului de armată de a ne cerceta numai o unică dată la an pre credincioșii nostri din alte garnisône, scopul acesta, natural, că nu se poate ajunge. De aceea ar trebui, ca și până atunci, până-ce cercurile decisive ale armatei se vor simți îndemnate a sistemisa mai multe posturi de preoți greco-orientali români, să ni se permită și în monarhie, precum e permis în provinciile ocupate, ca să ne cercetăm pe credincioșii nostri din raionul corpului de armată mai adeseori pe an. Permisuniunea acăsta mai de grabă ne-ar putea exopera la ministeriul de resboiu al armatei comune supremul nostru for bisericesc, ca cel mai competent, căci noi preoții militari nu avem nici dreptul, nici îndreptățirea de a ne pune în astfel de afaceri în contact direct cu cercurile hotărîtoare.

De altmîntrelea la permisuniunea acăsta noi am renunța prea bucuroși, decă s'ar înființa cât mai curînd în totă garnisônă, în care se află credincioși de ai nostri în număr mai mare, câte un post de preot militar, căci după cum am zis mai sus, numai în chipul acesta s'ar pute obține rezultatul dorit.

În direcțiunea acăsta noi preoții militari ne-am făcut datoria deja în anul 1891, când am subțernut măritului congres bisericesc național — întrunit în anul acela — un memorandum în cauza sistemisării mai multor posturi de preoți militari greco-orientali români, a unui for bisericesc superior pentru preoții ortodocși din armată etc. etc. iar congresul la rîndul său a adus referitor la postulatele noastre și un conclud. Decă însă acel conclud congresual a ramas literă mîrtă până astăzi — adecă, timp de 9 ani, — de sigur, că nu noi suntem de vină, ci probabil, că acel for, căruia s'a încredințat executarea lui.

Noi preoții militari pentru aceea nu vom descuraja, ci vom căuta a ne face datoria în direcțiunea acăsta și mai departe; vom bate, până-ce ni se va deschide, până-ce vor fi considerate toate dorințele noastre juste și ecuitabile și vor fi delăturate toate gravami-nele. Posibil, că procsimul congres va avea deja ocaziunea a-se ocupa de nou cu urgențele noastre cauze, acăror rezolvire nu se mai

pote amena pe timpuri mai „oportune“, sau mai bine zis „ad calendas graecas“, cu atât mai vartos, căci după cum se poate constata din desbaterile celor două sesiuni delegaționale din urmă, pentru protestanți a sosit deja „timpul oportun“, de a se întrepune cu totă hotărârea în interesul unei organizări mai drepte a clerului militar protestant.

Pentru valorosul sprijin, ce veți binevoi a ni-l da la timpul său întru rezolvirea dorită a cauzelor noastre, cari sunt totodată, și cauzele bisericești noastre precum și a neamului din care facem parte, vom fi totdeauna prea recunoscători și prea deobligați.

În speranță, că lămuririle de mai sus se vor bucura de considerațiune cuvenită în colonele prețuitului ziar „Telegraful român“, vă exprim înaintea pentru ospitalitate în numele colegilor mei respectuoasă noastră mulțumită.

Asecurându-vă, Domnule Redactor, despre distinsa stimă, ce Vi-o păstrez, rămân Brașov în 13/26 Maiu 1900. Al Prea St. Domniei Văstre

devotat:

Nicolau Fișeanu,
capelan militar
ces. și reg. gr.-or. de cl. I-a.

Revistă externă

Demisiunea generalului Gallifet.

Ministrul de război frances Gallifet și-a dat demisiunea din postul său, și anume precum spune în epistola adresată șefului de cabinet Waldeck-Rousseau, din cauză de bătă. Cercurile acreditate caută motivul retragerii sale în împrejurarea, că în timpul ultim în ministerul de război a început să se uneltască pentru reluarea afacerii Dreyfuss, ceea ce înaintea ministrului Gallifet tănuiau. Acesta aflând în urmă, s'a decis să demisioneze.

În locul lui a fost denumit ministru de război generalul André, fost comandant suprem al politehnicului militar.

Ingenunchierea Burilor.

Evenimentele finalului inevitabil în patria eroilor buri, se succed într'un mod deosebit de repede. Englezii au trecut riul Vaal și au cuprins orașul cu vestitele mine Iohannesburg, pe ale cărui ziduri fâlfăie mândru stégul englezesc. Se așteaptă din zi în zi și ocuparea Pretoriei și cu această anexarea Transvaalului va deveni fapt. Anexarea Oranjului la provinciile englezești s'a decretat în zilele trecute.

Biroul loteriei casei naționale ne trimite spre publicare următorul avis:

Loteria „Casei Naționale“.

Comitetul central al Asociației în ședința sa din 29 Maiu a. c., considerând, că din cauza scurtimii timpului nu s'a putut desface un număr atât de mare de bilete, cari ar asigura un profit mai însemnat pentru „Casa Națională“, pe baza ordinației Ministerului reg. ung. de finanțe Div. 40757 din 21 Maiu a. c., a amânât tragerea la sorți pe 20 Octobrie nou 1900.

Bilete se pot comanda la biroul Asociației în Sibiu, Str. Morii Nr. 8. Deposit general pentru România la Dni C. Steriu & Comp., București, Str. Lipscani Nr. 19.

Avis.

Domnii membrii ai clubului municipal român din comitatul Sibiiului sunt invitați prin acesta la conferință pe Marți, în 5 Iunie n. a. c. la 5 ore p. m. în localitățile casinei române din Sibiu.

Obiectul conferinței este „ordinea de zi“ a adunării generale ordinare de primăvară a comitetului municipal Sibiu, convocată pe 6 Iunie n. 1900.

Sibiu în 1 Iunie n. 1900. Biroul clubului municipal român.

Dr. N. Vecerdea
secretar

Convocare.

Despărțământul IV (Sibiu) al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ține adunarea cercuală Luni în 29 Maiu (11 Iunie) a. c. — a 2-a zi de Rusali — în comuna Boița cu următorul

Program:

1. După oficierea sf. liturgii deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
 2. Citirea raportului general al comitetului.
 3. Raportul cassarului despre starea casei.
 4. Esmierea comisiunilor:
 - a) pentru esaminarea raportului comitetului;
 - b) pentru esaminarea raportului cassarului;
 - c) pentru înscrierea de membri noi și pentru încasarea taxelor.
 5. Eventuale disertațiuni, cari sunt a se prezenta directorului despărțământului în termen de 48 ore înainte de ținerea adunării.
 6. Propuneri.
 7. Raportul comisiunilor exmiese și stabilirea bugetului.
 8. Alegerea delegaților pentru adunarea generală.
 9. Luarea dispozițiilor pentru autentificarea procesului verbal al adunării cercuale.
 10. Încheierea ședinței.
- Membrii despărțământului sunt prin această poftiți la participare.
- Sibiu, din ședința comitetului despărțământului IV al Asociației, ținută la 6/19 Maiu 1900.

Ioan Papiu
dir.

Nicolau Vătășan
secretar

NOUTĂȚI

Dineu de curte. La dineurile mari de curte din 30 Maiu n. și zilele următoare date din incidentul întrunirii delegațiilor din partea Maiestății Sale au participat și delegații români: Dl Dr. Iosif Gall, dl George Serb din Budapesta și tânărul delegat bucovinean dl Dr. George Popovici.

Serbătorile nerespectate în armată. Precum suntem informați, la serbătorea de Joi „Înălțarea Domnului“ soldații români din garnisona de aici au fost scoși la exercițiu ca în ori-ce zi de rând. Atragem atențiunea capelanului nostru militar asupra acestui fapt, și deore-ce tocmai acum se discută în colonele foii noastre grăua ocupațiune a preoților militari, se declare, dacă a înștiințat comanda respective, serbătorea aceasta sau nu. Casul acesta de neobservare a serbătorilor noastre se repetă și nu ni permis a trece la ordinea zilei.

Acăsta o cerem cu atât mai mult, cu cât d. e. în Arad tocmai miliția ortodoxă din garnisonă a dat întregului oraș un timbru festiv prin participarea la serviciul divin în frunte cu muzica militară. Erau 1200 de feciori în biserică.

Archiereu titular. Hirotonia noului archiereu Sofronie Vulpescu Craioveanul, s'a făcut în ziua de Înălțarea Domnului, în biserică catedrală a sfintei Mitropolii din București.

Pe lângă I. P. S. Sa Părintele Mitropolit Primat Iosif Gheorghian, au luat parte la această hirotonie și P. S. episcopi: Dr. Gherasim Timuș al Argeșului și Dr. Atanasie Mironescu al Râmnicului.

Comisari la examene în diecesa Aradului. În diecesa Aradului au fost designați ca comisari la examenele anuale dela școlile populare: 8 advocați, un oficial pens. doi preoți și un învățător.

De când au ajuns advocații „cei mai chiești“ se exercite controlul asupra învățătorilor în materii speciale pedagogice? Nu voim se detragem nimic din priceperea d-nilor respectivi, dar credem, că mai bune servicii ne fac d-nii la bara judecătorească, decât pe catedră ca delegați consistoriali.

Necrolog. Presvitera Voica Neagoe Popa, slăbită de bătrânețe, în etate de 90 ani împătășită cu sfintele taine, a răposat în 15 Maiu a. c.

Înmormântarea s'a făcut Joi în 18 Maiu, în cimitierul bisericești S-tei Adormiri.

Despre această pierdere dureră subscrisii înconștientă pe toți consăngenii și cunoscuții.

Satlung, în 16 Maiu 1900.
Fiii: Nicolae Episcopul Caransebeșului; Ioan, profesor; Alece, agricultor; Victor preot. Fica: Maria N. Penciu; Ginere:

Nicolae Penciu, jude reg. în pensiune. Nuri: Eufrosina n. Pană, Maria n. Ciurcu Reveica n. Gaetan, Maria, n. Secăreanu și numeroși nepoți, strănepoți și răstănepoți.

Cas de mörte. În Baia de Criș a răposat la 28 Maiu n. subjelele reg. Teodor Bondris.

Dr. Alexandru Străvoiu din Brașov, fiul fostului președinte al Eforiei noastre școlare de acolo, a făcut zilele trecute cenzura de advocat înaintea comisiunii esaminătoare din Budapesta. Ii dorim succes strălucit în cariera grea de apărător al drepturilor poporului.

În audiență. Parochul Achim Popa din Lissa, în tractul Făgărașului a fost primit Luni în audiență din partea Maiestății Sale. Parochul a cerut grația Maiestății sale, în o afacere familiară, militară.

„Reuniunea de cântări“ din Sălaj. Invită la concertul, care se va da în 21 Maiu (3 Iunie) 1900 în sala festivă a școlii din loc. Începutul la 8 ore seara.

Prețuri de intrare: loc numerisat I. 2 cor. 40 fil. loc numerisat II. 1 cor. 60 fil. loc de stat 1 cor. loc pe galerie 40 fil. Bilete se vënd prin D-nul Dumitru Lăpădat și seara la cassă.

Programul: I. a) „Adagio“, din Concertul I. bisericesc de G. Musicescu, b) „Immosul Paștilor“, de C. Porumbescu. II. a) „Mugur mugurel“, solo cu acomp. de pian de G. Dima. b) „Mezul nopții“, solo cu acomp. de pian de G. Dima. III. a) „Hora Dobrogénă“, de N. Popovici. b) „Mândruță de demult“, de G. Dima. IV. a) „Trageți hora“, cor de copii, de Flechtenmacher. b) „Cum pot dormi în pace“, cor de copii, de Silcher. V. „Resunetul Ardealului“, cu solo de mezosopran, de I. Vidu. Pausă. Joc.

Maialul elevilor români dela școlile din Sighisora se va ține Luni a doua zi de Rusali (29 Maiu c. v.) în Deal (Breite). Plecarea dela școlă rom. din cetate va fi la 8 ore dimineața. La cas de timp nefavorabil la 2 ore d. a. petrecere cu dans în Pavilonul „Winter“.

Profanarea insigniilor ungare. Dumineca trecută, făptuitori necunoscuți au rupt toate crucile dela emblemele ungare ale noului edificiu al universității din Budapesta, cari embleme împodobesc pereții scăriilor ce conduc din parter în etagii. Casul a produs adăncă consternare în toate cercurile și mai ales ziarul partidului poporal catolic „Alkotmány“ a înfierat cu aspre cuvinte infamia comisă, batjocorirea crucei și a coronei ungare.

Imediat s'au luat dispoziții pentru punerea la loc a crucilor, er deputatul I. Molnár a adresat ministrului de culte și celui de justiție o interpelare în dietă, cerând cercetare riguroasă și pedepsirea fără cruțare a autorului atentatului.

Casul s'a repetat de nou Marți, fiind rupte crucile dela alte două embleme și desemnate în locul lor câte o stea, simbolul judaismului.

Cercetarea pentru descoperirea atentatorilor s'a început atât din partea poliției cât și a secției penale. Din partea acesteia a fost exmis un concipist pentru conducerea investigației la universitate, luând până acum fasionările a două femei ocupate cu curățitul, cari afirmative au văzut pe făptuitori.

Societatea universitarilor unguri a ținut o ședință furtunoasă, în care s'au măsurat elementele creștine și cele evrești și s'a terminat cu primirea unei propuneri de următorul cuprins: „Tinerimea se și exprime indignarea pentru atentat, să recerce senatul universitar a introduce cercetări energice pentru descoperirea și pedepsirea cea mai aspră a autorilor faptei. Tinerimea se exchidă din sinul ei pe făptuitori și se fie rugat ministrul de culte a-i elimina dela toate școlile superioare din Ungaria. În toate salele de prelegere ale universității se fie așezată crucea“.

În ministerul de culte încă s'a ținut sub presiul ministrului Wlassics o consfătuire în această afacere.

Foile patriotice firește condamnă tonul antisemit, ce a domnit în ședința tinerimei și spun, că trebuie să se aștepte, până se va dovedi, dacă din partea ovreilor s'a comis fărădelegea.

A 5-a ședință în scopul cultivării gustului de lectură a ținut-o Luni „Reuniunea de lectură“ din loc sub conducerea președintelui V. Tordășianu. Tinerul pedagog Libeg a predat cu succes actul II din „Despot-Vodă“, și a declamat anecdotele „Șeana și Țiganul“ și „Buzatul la biserică“ de T.

Speranță ear membrii Ioan Panfilie și Valeriu Grindean au cetit câteva piese literare, fiind ascultați cu deosebit interes.

Menelik contra fumatului. În veacurile trecute erau foarte persecutați în Europa fumătorii, dar cu toate acestea obiceiul fumatului s'a lăsat tot mai mult. În Abesinia, precum se spune, acum au înaintat atât de mult în bunele moravuri, că s'a interzis fumatul. Regele Menelik adevărat a văzut pe nisece oficeri englezi pipând și a cerut să vadă ce deliciu poate procura o pipă cu tutun. A strâmbat însă din nas, ca toți începătorii, simțind efectul neplăcut și a dat apoi ordin în țară, oprind cu totul fumatul.

Carte aprobată. Ministrul de culte și instrucțiune publică reg. ung. prin ordinațiunea dela 14 Ianuarie 1900 Nr. prezidial 5276/1899 a aprobat cartea pentru școlile populare: „A treia carte de cetire pentru copii și copilele din anul al 3-lea și al 4-lea de școlă întocmită de mai mulți prietini ai școlii“.

Să poată procura dela Librăria editore Ciurcu Brașov precum și dela toate librăriile din patrie cu prețul de 65 cr. sau 1 coronă 30 bani.

Intunecimea de soare, observată la 15/28 Maiu în Algeria e descrisă de un corespondent al ziarului „Berliner Lokalanzeiger“ astfel: Pentru observarea eclipsei de soare sosiseră în Banzareah învățați francesi, englezi și germani. Pe seama Englezilor erau ridicate două corturi speciale. Toți învățații ținneau orologe în mână. Deodată se făcu întunec, temperatura scăzu, aparatele începură a vacila. Pela 4 ore 30 minute o noapte negră învăli totul cu umbrele sale. Arabii și Cabili, cari ne încunjurau, deteră strigăte de uimire superstițioasă. Corona se putea vedea cu ochii liberi. Începură a scripi Mercur și alte stele. Jur împrejur nopte adăncă. Nici un noraș nu acoperea cerul. Pe partea cea mai întunecată a sôrelui în Sud-vest se vedea o rază foarte lumină. Apărură patru protuberanțe. În decursul eclipsei pa-serile țipau neliniștite și florile își închiseră potirele.

Din public*).

Pentru măiestrii olari.

Suntem rugați a câștiga pentru Domeniul Coronei Cociocu, din România, (gara Peris) un bun, cinstit și harnic măiestru olar, care poată aplicațiune ca conducător al unui atelier și între condițiuni cât se poată de favorabile. Măiestrul olar are să pregătească vase pentru țărani și diferite figuri pentru decorarea locuințelor țărănești. Pentru măiestrul olar este pusă în vedere locuință gratuită și lemnele necesare la arderea olăriei, cum și alte ajutoare, ear' produsul olăriei îl vinde în folosul său, atât la gara Peris, unde e o hală (prăvălie mare) în acest scop, cât și în apropiatul București.

Atragem luarea aminte a celor competenți asupra acestui post, rugându-i a ne vesti și pe noi despre intenția de a-l ocupa, spre a pute interveni în cauză.

Sibiu, 29 Maiu n. 1900.
Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“:

V. Tordășianu,
președinte.

G. Poponea,
notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primește răspunderea.

Notiță literară.

A apărut:

„Buna chivernisela“, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Samuil Smiles, de Teodor V. Păcățian, cu următorii capitoli: Munca și sîrguința; Obicinuința de a chivernisi; Lipsa de îngrijire; Buna rînduială, chivernisela și Regulele chiverniselei.

În epoca de azi, în care „toți fac risipă cu câștigul lor, învățați și neînșurati, bărbați și femei,“ cârticica aceasta este de o valoare necontestată și potrivită în genere, ca o lectură prețioasă, mai ales ca premiu de examene. Costă 40 fil. și se poată procura dela autor (Sibiu Hechtgasse 16) și dela librăriile române din Sibiu.

Mătase Henneberg

veritabilă numai dacă se procură direct dela mine—neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru. Fiecare franco și vămuită, acasă. Mustre cu întocirea poștei.

G. Henneberg, fabricant de mătase (Hf. de curte ces. și reg. Zürich. [10] 5—11

Nr. 105—1900 of. ppresb. [61] 1—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroh din parohia de clasa a III-a Gostila prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile, computat dela prima aparițiune a acestuia în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post dau suma de 800 corone, despre cari se pot lua informațiuni dela comitetul parohial și dela subsemnatul oficiu.

Concurenții au să-și așternă petițiunile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, — și după expirarea termenului concursual a se prezenta în parohie spre a se face cunoscuți parochienilor.

Deeș, 12 Aprilie, 1900.

Oficiul protopresbiterial al tractului gr. or. Deeș, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 46/1900. of. paroch. [60] 1

Publicare de licitațiune

Cu încuviințarea Venerabilului Consistoriu archidieceșan gr.-or. transilvan din 18 Martie 1900 Nr. 2649 Ep. comuna bisericăscă gr.-or. Deeș (Deeș) dă în întreprindere **zidirea bisericeii** sale nouă pe calea licitațiunei publice minuende, care se va ține **Duminică în 17 Iunie a. c. stîlul nou la 10 ore a. m.** în scola gr.-or. din Deeș (Deeș, Alsó-Kodor utca 14. szám.)

Prețul strigărei este 14,428 corone 80 fileri (7214 fl. 40 cr.), în care nu se cuprinde valoarea și cărașia socilor, a cărămizii, petrii și a nășipului, pe cari le dau parochienii în natură, — precum nici valoarea celor trei cruci de pe biserică.

Ofertele se se însinue și dea subscrisului până la ora de licitațiune în scris și oferenții și licitanții sunt îndatorăți se depună înainte de licitațiune un vadiu de 5% dela suma de strigare, care pôte consta din bani gata sêu din libele de depuneri sunătoare pe numele lor și estradate de băncile din patriă.

Planul, preliminarul de spese, observările și condițiunile de licitare se pot vedé la oficiul parohial gr.-or. din Deeș (Deeș) sêu la epitropul Ioan Botha junior până la începerea licitațiunei.

Din autorizarea sinodului parohial gr.-or.

Deeș (Deeș), 14/27 Maiu, 1900.

Teodor Hermann
protopresbiter, președinte.

1000 corone

plătesc celui-ce va mai căpeta vr'odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Sê se cêră pretutinde-ne apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpeta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la farmacia „**Vulturul**” **C. Müller**, piața-mare; farmacia **Heinrich**, piața mică 27; farmacia **Molnar**, strada Cîsnădiei 59; **Parfumeria Meltzer**, strada Cîsnădiei și strada Gușteriței. [33] 7—

15 bucăți fl. 3.05.

[58] 2—3

În viață nu se mai dă deosebită ocaziune de a putea obține de fl. 3.05 or. următoare colecțiune de juvaere.

- 1 Orologiu iubil. de nickel Anker-Remont., care umblă precis, garanță pe 3 ani.
- 1 Lanț de goldin veritabil „Panzerkette” sau de nickel.
- 2 buc. inele imitație de goldin în fasonul cel mai nou cu briliante de argint.
- 2 buc. nastori pentru mangete, aur-doublé cu mechanism.
- 3 bucăți nastori pentru pept.
- 1 nasture patent pentru gulerele îndoite.
- 1 Ac forte fin pentru cravată.
- 1 Pungă pentru orologiul anker.
- 1 Oglindută de busunar în cutie.
- 2 Cercei de argint de fasonul cel mai nou.

Tôte aceste 15 bucăți juvaere admirabile dimpreună cu orologiul Anker-Remontoir costă la oaltă numai fl. 3.05.

Aceleași 15 obiecte, însă în loc de orologiul Patent-Anker-Reform, un orologiul Patent-Goldin-Iubileu, care înlocuște pe deplin un orologiu de aur, cu garanță de trei ani numai cu fl. 6.10.

Ce nu convine se schimbă bucuros sau se returnează banii, așadară risicul e exchis. Anunțe, cari sêmănă cu acesta sunt imitații. — Obiectele se pot procura per cassa sau cu rambursă dela

E. Holzer

Deposit în mare de ciasornice și juvaere.

Liferantul asociațiunei funcționarilor de stat ces. reg. etc.

Krakau, Stradom 18 (Oesterr.)

Cataloge ilustrate gratis și franco.

Indispensabilă pentru fie-care știutor de carte este cartea intitulată:

Datorințele și drepturile

purtătorului de dare,

ce se pôte procura dela

Librăria archidieceșană,

Prețul 1 C. 20 fil. + porto 10 fil.

Cuprinde tot felul de îndrumări, cum se puceдем la cumpărări și vânzări de proprietăți, realități, ca se nu plătim dare decât numai câtă se cuvine, cum se ne scăpăm de darea care nu cade în sarcina noastră, ce drepturi sunt împreună cu plățirea dării, etc.

Lucru solid, durabil și elegant.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștință on. public, că m'am strămutat din **strada Măcelarilor nr. 37**

în Piața-mare nr. 5,

unde în **lucrătoreea mea de păpucărie** efectueșe tot felul de **încălțăminte** pentru **domni, dame și copii**, precum și tot felul de **reparaturi** cu **prețurile cele mai moderate**; oferesc totodată spre mulțumirea tuturor **marfă solidă și prompt esecutată**.

Atrag atențiunea on. public că m'am hotărît — de aci încolo — a cerceta toate târgurile de țeară din Ardeal, servind cu **lucru bun și durabil esecutat în lucrătoreea-mi proprie**, ear' nu **marfă de prin fabrici**, precum fac mulți alții.

Recomandându-mă spriginului binevoitor, sum

Sibiu, în Maiu 1900.

cu distinsă stimă

Constantin Dragoș,
măestru pantofar.

[55] 6—6

Marfă gata din materialul cel mai bun.

Saisonul de primăvară și de vară 1900.

Stofe de Brünn veritabile

Una bucată de metri 3.10 lungă, pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 370, 4.80 de lână veritabilă de oae fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână forte fină veritabilă de oae
fl. 10.— din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10.— deasemenea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru pardisiu, lodeu pentru turiști cele mai fine kamgarne etc. etc. depozitul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferaea conform mustrei se garantează. [56] 6—40

Avantajele mușteriilor privați, de a comanda stofele direct dela fîma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără se vateme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra ariciteuri umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

HOTTER'S

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numérose nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Sê se ceară numai preparate de ale lui Hotter și se nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) și la Iosif v. Török Budapesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal se prestece cele mai mari strapații și fugi, se înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Sê mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, forte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 10—104